

HELENA ŻUROBSKA

ur. 1934; Wojślawice

Miejsce i czas wydarzeń	Wojślawice, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Projekt "Drewniany Skarb. Chroniąc dziedzictwo kreujemy przyszłość", Wojślawice, Alojzy Poletyłło, pałac w Wojślawicach, Niemiec Herman, rozbiórka pałacu, znaleziska w pałacu

Pałac w Wojślawicach i hrabia Poletyłło

Pamiętam jak Niemcy stacjonowali w pałacu, myśmy w pałacu też mieszkali, był tam gdzie szkoła. [Mieszkał tam kiedyś] dziedzic, hrabia Alojzy Poletyłło. Jak umarł, koń szedł za nim, za trumną, jak go prowadzili do kościoła. Pies mu się wściekł i on od tego psa się wściekł. Miał takiego Polityłkę [Poletyłkę], gdzieś znalazł go w Bończy czy gdzieś, i tam był pałacyk taki za starym ośrodkiem zdrowia, i tam mu dał, i tam mieszkał. Ten pałacyk chyba się spalił jak front szedł.

Jak myśmy mieszkali w pałacu, to tam Szymańskiej ogród był, i przez korytarz, przez okno patrzę się, a trzy takie duże wiry, piach nazgartany i tak w górę! W górę! W górę! Trzy, jeden za drugim leciały. A mama mówi: „Pamiętaj, jak byś kiedyś na ten wir popadła, to trzeba położyć się, bo może pokręcić albo w górę wynieść”.

W pałacu wojsko stacjonowało, to [przenieśliśmy się] do kuchni, bo wojsko było w naszym pokoju. Przychodzili żołnierze do nas, pamiętam że nosił mnie na rękach. Niemiec – Herman się nazywał, huśtał mnie i w końcu szturchnął o sufit, ja zaczęłam płakać, a mama krzyżeć na niego.

Mój ojciec wino znalazł w pałacu, bo tam podłoga się zapadła. Było tam pięćset butelek, ale zgłosił na policję i policja zabrała, dali mu tylko trzy butelki. Jak rozbierali pałac, to w ścianach były pochowane ruble, chyba 25 rubli, mama mówiła, że było tego tyle, że by krowę za to kupił. Ludzie zabierali cegły, dużo ludzi z tego pałacu się pobudowało. Tutaj były jeszcze kopce takie koło pałacu, jak Niemcy byli, takie długie kopce na kartofle. Jeździli po wioskach, zabierali ludziom kartofle i w te kopce składali. Potem zabierali sobie, ale w takich dziurkach jeszcze były te kartofle, to mama zabierała i równaliśmy te kopce, i ogród sadziliśmy. Mama dwie motyki złamała jak równała te kopce.

Data i miejsce nagrania	2014-08-18
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Małgorzata Maciejewska
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"